

DÉNES ÁDÁM

biológus, neuroimmunológus

A Talentum-díj 2022 jelölésének alapjául szolgáló eredmények:

Egy új kommunikációs útvonal azonosítása, amely révén a mikroglia, a központi idegrendszer fő immunsejtje érzékeli és szabályozza az idegsejtek funkcióit.

Előadása címe: A neuronális és vaszkuláris válaszok mikroglia általi kompartment-specifikus modulációja

Előadása időpontja: 2022.04.07. 12:00-12:25

ÉLETPÁLYÁJA

Dénes Ádám az MTA-KOKI (Kísérleti Orvostudományok Kutatóintézet) Neuroimmunológia csoport vezetője. Kutatócsoportjuk a gyulladásos folyamatokkal foglalkozik, amelyek nagymértékben közreműködnek az idegrendszeri betegségek kialakulásában.

Dénes Ádám Immunológusként végzett az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, majd neuroendokrinológiából doktorált a Semmelweis Egyetemen. Érdeklődése középpontjában az immunfolyamatok idegrendszeri szabályozása, és az idegrendszerben zajló gyulladásos folyamatok állnak. Kutatócsoportjával megállapították, hogy ennek háttérében az idegsejtek, és az idegrendszer működését fenntartó specializált gliasejtek kapcsolatai mellett fontos szerepet játszik az idegrendszer és az immunrendszer kétirányú kommunikációja is. Mivel az idegrendszerben zajló gyulladásos folyamatok mechanizmusai jelenleg tisztázatlanok, a legtöbb neurológiai betegség terápiája sem megoldott.

A kutatócsoport vizsgálatainak fő célja az idegrendszert érő káros hatások során kialakuló gyulladás folyamatainak megértése és új terápiás célpontok azonosítása. A kutatások fókuszában az agy egyik sokféle funkciót ellátó, immunkompetens sejt típusa az ún. mikroglia sejt áll, amely monitorozza az idegsejtek aktivitását és szerepet játszik a sérült szinapszisek, neuronok eltávolításában. Ugyanakkor egyre több adat enged arra következtetni, hogy a mikroglia fontos szerepet játszik a neuronális hálózatok fiziológiás működésében is, ezért vizsgálataikat nem csak sérült, hanem az egészséges idegrendszerre is kiterjesztik. Mivel a mikroglia megváltozott működése a legtöbb idegrendszeri betegség korai stádiumában kimutatható, eredményeik szerepet játszhatnak az idegrendszeri betegségek diagnosztikájában és terápiájában.

SZAKMAI SIKEREK

- 2005 – Marie Curie képzési ösztöndíj, University of Manchester
- 2006 – 2008 Kutató, Kísérleti Orvostudományi Intézet, Budapest, Magyarország
- 2008 – 2012 Kutatási munkatárs, University of Manchester, Egyesült Királyság
- 2011 – Niels Lassen-díj döntős, BRAIN
- 2012 – Kivételes Kutatási Teljesítmény Díj, University of Manchester
- 2013 – Vendégkutató, University of Manchester, Egyesült Királyság
- 2013 – Vezető kutató, tudományos főmunkatárs, Kísérleti Orvostudományi Intézet, Budapest
- 2013 – Magyary Zoltán ösztöndíj
- 2014 – Bolyai János Kutatási Ösztöndíj
- 2015 – Sejtbiológiai Központ vezetője, Kísérleti Orvostudományi Intézet, Budapest, Magyarország
- 2015 – Csoportvezető, Kísérleti Orvostudományi Intézet, Budapest
- 2016 – Lendület program (Magyar Tudományos Akadémia)
- 2016 – 2018 Az Orvos- és Biológiai Tudományok Tanácsának tagja (NKFIH, Magyarország)
- 2017 – ERC Consolidator Grant
- 2010 – „Legjobb közlemény, 2010”, Ideggyógyászati Szemle
- 2013 – 2016 – Bolyai Ösztöndíj (Magyar Tudományos Akadémia)
- 2015 – European Huntington's Disease Network tagja
- 2016 – Alzheimer's Disease / Parkinson's Disease Network tagja
- 2016-2017 – Új Nemzeti Kiválóság díj